

Sygn. akt: I C 523/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	Asesor sądowy Agnieszka Szufarska
Protokolant:	p.o. sekr. sądowego Dorota Szalkowska

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2022 r. w Toruniu

sprawy z powództwa G. P.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda G. P. 25500 zł (dwadzieścia pięć tysięcy pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 września 2020 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 4892 zł (cztery tysiące osiemset dziewięćdziesiąt dwa złote) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 523/21 upr

UZASADNIENIE

Powódka G. P. wniosła pozew przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna w W. o zapłatę kwoty 25 500 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 8 września 2020 r. do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 15 maja 2019 r. zawarła z pozwanym umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz umowę dobrowolnego ubezpieczenia autocasco pojazdu R. model T. (...)6 nr rej. (...), na okres od 25 maja 2019 r. do 14 maja 2020 r. Ubezpieczenie obejmowało: W. OC Komfort, W. AC Komfort do kwoty 105 500 zł, W. (...) na kwotę 5 000 zł, W. M. Z., W. OC S. Wyplata, Gwarantowaną Sumę ubezpieczenia na 36 miesięcy. Z przyczyn technicznych, leżących po stronie ubezpieczyciela, w polisie nie było informacji o Gwarantowanej Sumie (...) na 3 lata, pomimo, że wola stron umowy obejmowała ten element, w dniu 26 czerwca 2019 r. został sporządzony bezskładkowy aneks do umowy, w którym poświadczono, że strony obowiązują Gwarantowaną Sumą (...) na 36 miesięcy. W dniu 29 kwietnia 2020 r. powódka wystąpiła o wznowienie polisy nr (...), na poprzednio uzgodnionych warunkach, wraz z aneksem potwierdzającym klauzulę Gwarantowanej S. (...) na okres 36 miesięcy. W dniu 9 sierpnia 2020 r. doszło do uszkodzenia pojazdu, które zostało zgłoszone pozwanemu w dniu 10 sierpnia 2020 r. Ustalono tzw.szkodę całkowitą. W dniu 7 września 2020 r. pozwany wydał decyzję o przyznaniu odszkodowania w wysokości 59 700 zł. Odszkodowanie obliczono jako różnicę rzekomej wysokości sumy ubezpieczenia AC 80 000 zł i wartości pojazdu 20 300 zł. Zdaniem powódki, w ramach łączącej strony umowy, gwarantowana suma ubezpieczenia przez 36 miesięcy wynosiła 105 500 zł, i to właśnie ta kwota powinna stanowić podstawę do wyliczenia odszkodowania.

Dlatego, domaga się zapłaty różnicy, pomiędzy odszkodowaniem należnym (85 200 zł), uwzględniającym zastrzeżoną Gwarantowaną Sumę (...) 105 500 zł, a odszkodowaniem wypłaconym (59 700 zł).

Pozwany, w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu. Pozwany zakwestionował legitymację czynną powódki, gdyż w polisy wynika, że ubezpieczonym był (...) S.A. Odnosnie polisy ubezpieczeniowej, wskazał, że umowa zawarta na okres od 15 maja 2020 r. do 14 maja 2021 r. nie zawierała klauzuli Gwarantowanej S. (...). Agent ubezpieczeniowy A. N. otrzymał dowód rejestracyjny pojazdu oraz poprzednią polisę, a następnie wysłał ofertę ubezpieczenia autocasco na 80 000 zł w celu akceptacji. Otrzymał informację, aby wystawić polisę zgodnie z ofertą, nie był poinformowany o potrzebie ubezpieczenia na kwotę wyższą. W związku z powyższym wystawił polisę autocasco w wariantcie Komfort na 80 000 zł. 29 kwietnia 2020 r. wysłał polisę nr (...) i już tego samego dnia otrzymał skan polisy podpisany przez powódkę.

W odpowiedzi, powódka podtrzymała swoje stanowisko w sprawie. Wskazał, że z pkt 31 umowy leasingu z 23 kwietnia 2019 r. wynika, iż powódka posiada legitymację do dochodzenia roszczenia. Z tzw. ostrożności, w dniu 22 czerwca 2021 r. G. P. zawarła dodatkowo z leasingodawcą umowę cesji wierzytelności z polisy ubezpieczeniowej.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 15 maja 2019 r. G. P. zawarła z Towarzystwem (...) Spółka Akcyjna w W. umowę ubezpieczenia mienia - pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność (...) Spółka Akcyjna we W. (ubezpieczony). Pojazd był nowy - data pierwszej rejestracji: 19 maja 2019 r., rok produkcji: 2019. Umowa została potwierdzona polisą (...). Ubezpieczenie mienia obejmowało m. in. Autocasco W. AC Komfort - suma ubezpieczenia 105 500 zł brutto. Ubezpieczenie W. AC Komfort przewidywało ochronę ubezpieczonego za składkę 2 427 zł do 14 maja 2020 r.

/ bezsporne, a ponadto: polisa – k. 12 akt/

W dniu 24 czerwca 2019 r. umowa, potwierdzona polisą nr (...), została zmieniona tzw. aneksem bezskładkowym, w którym sprecyzowano, że zakres ubezpieczenia Auto-casco Komfort obejmuje klauzulę: Gwarantowana Suma ubezpieczenia na 36 m-cy, ubezpieczenie bagażu, brak udziałów własnych.

/ bezsporne, a ponadto: aneks bezskładkowy k. 12 v. akt/

Aneks do umowy sporządził w imieniu ubezpieczyciela agent Ż. Z.. Został on zaakceptowany przez ubezpieczyciela, jaki prawidłowy i wiążący. G. P. od lat ubezpieczała pojazdy w (...) W. za pośrednictwem agenta Ż. Z.. Zawsze przy nowych pojazdach korzystała z pakietu Komfort z opcją stałej sumy ubezpieczenia.

/dowód: zeznania świadka Ż. Z. protokół rozprawy z 9.12.2021r. k. 114v. czas nagrania 00:10:12-00:29:24/

W dniu 29 kwietnia 2020 r. G. P. ubezpieczenie wznowiła, co zostało potwierdzone polisą nr (...). Zakres ubezpieczenia pozostał tożsamy. Ubezpieczenie wznowił inny agent niż dotychczas - A. N.. Ubezpieczenie mienia obejmowało m. in. Autocasco W. AC Komfort - suma ubezpieczenia wskazana w polisie wynosiła 80 000 zł brutto. Ubezpieczenie W. AC Komfort przewidywało ochronę ubezpieczonego za składkę 2 449 zł do 14 maja 2021 r.

/ bezsporne, a ponadto: polisa – k. 13 akt/

W rozmowach z agentem A. N. wyraźnie zaznaczono, że warunki ubezpieczenia, w tym suma ubezpieczenia, miały pozostać dokładnie takie same, jak w poprzedniej polisie. W kalkulacji ubezpieczenia była wpisana suma ubezpieczenia 80 000 zł. K. P. - córka G. P., wyjaśniła telefonicznie powyższy zapis z agentem. Agent zapewnił, że aneks do umowy z 24 czerwca 2019 r. wiąże strony przez trzy lata.

/dowód: zeznania świadka K. P. protokół rozprawy z 9.12.2021r. k. 114v. czas nagrania 00:31:01-00:48:40, przesłuchanie powódki protokół rozprawy z 9.12.2021r. k. 114v. czas nagrania 00:56:02-01:02:17/

W dniu 9 sierpnia 2020 r. doszło do uszkodzenia pojazdu. W dniu 7 września 2020 r. (...) W. określiło odszkodowanie na 59 700 zł. Odszkodowanie obliczono jako różnicę sumy ubezpieczenia widniejącej na polisie nr (...) (80 000 zł) i wartości pojazdu 20 300 zł.

/bezsporne, a ponadto: decyzja k. 14/

Ubezpieczenie Autocasco Komfort to ubezpieczenie samochodów od uszkodzeń i kradzieży, gwarantujące najszerszą ochronę w W.. Suma ubezpieczenia nie zmienia się przez cały okres trwania ubezpieczenia. Właścicielom fabrycznie nowych samochodów W. oferuje utrzymanie stałej sumy ubezpieczenia (równej wartości fakturowej pojazdu) przez okres trzech lat.

/dowód: dokument zawierający informacje z produkcji ubezpieczeniowym Autocasco Komfort k. 101-102/

Suma ubezpieczenia to kwota określona w złotych, odpowiadająca wartości ubezpieczonego pojazdu w dniu zawierania umowy ubezpieczenia, ustalona zgodnie z OWU (...) i stanowiąca górną granicę odpowiedzialności W. w ramach jednej szkody (§2 pkt 12 OWU AUTOCASCO KOMFORT). Zgodnie z §13 ust.4 OWU AUTOCASCO KOMFORT wysokość odszkodowania z tytułu szkody całkowitej ustala się z zastrzeżeniem par. 17, jako kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy sumą ubezpieczenia, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym.

/bezsporne, a ponadto: Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco Komfort 103-107/

W umowie leasingu operacyjnego z dnia 23 kwietnia 2019 r. , która łączyła (...) S. A . we W. oraz G. P., (przedmiotu leasingu: Samochodu R. (...)), przewidziano, iż w razie, gdy Ubezpieczyciel odmawia wypłaty odszkodowania, leasingodawca ceduje na leasingobiorcę uprawnienia do dochodzenia roszczeń od Ubezpieczyciela (pkt 31).

/bezsporne, a ponadto umowa leasingu k. 75-80 akt/

W dniu 22 czerwca 2021 r. (...) S. A . we W. oraz G. P., zawarli umowę przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania wynikającego z umowy ubezpieczenia (...) Casco pojazdu marki R. (...)nr. Rej. (...), stanowiącego przedmiot leasingu.

/bezsporne, a ponadto umowa cesji k. 81-82 akt/

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, zeznań świadków Ż. Z., K. P., obdarzając je przymiotem wiarygodności. Uzupełniając, sąd dopuścił dowód z przesłuchania stron, ograniczony do powódki. Dowód z przesłuchania stron, z ograniczeniem do powódki, nie miał większego znaczenia dla poczynionych w sprawie faktycznych, potwierdził jedynie to, co zeznali świadkowie.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka A. N. na podstawie art. 235 § 1 k.p.c. Wniosek o przesłuchanie tego świadka zgłosiły obie strony. Powód na rozprawie swój wniosek cofnął. Pozwany nie wskazał danych adresowych świadka, umożliwiających wezwanie go na rozprawę, ani pomimo wezwania, nie uiścił zaliczki na koszty jego przesłuchania. Z tej już tylko przyczyny, wniosek pozwanego podlegał pominięciu (art. 130[4] § 5 k.p.c. w zw. z art. 235 § 1 k.p.c., k. 86). Świadek był agentem pozwanego towarzystwa ubezpieczeń, skontaktowanie się ze świadkiem i zawiadomienie o terminie rozprawy nie powinno być szczególnie utrudnione, jednak pozwany temu obowiązkowi nie sprostał (k. 124-125). Co do istotny, zeznania tego świadka nie miały szczególnego znaczenia dla ustalenia faktów spornych między stronami. Pozwany nie zakwestionował bowiem jednoznacznych i stanowczych zeznań K. P.. Dowodzeniu podlegają zaś fakty mające dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie. Przedmiotem procesu był przede wszystkim tzw. spór o prawo, który dotyczył wykładni łączącej strony umowy ubezpieczenia, a w szczególności skuteczności dodatkowego zastrzeżenia umownego dotyczącego tzw. Gwarantowanej S. (...). Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności oraz wzgląd na sprawność postępowania, sąd pominął dowód z zeznań świadka A. N..

Istota sporu sprowadzała się do oceny, czy pozwany zasadnie odmówił G. P. odszkodowania z umowy ubezpieczenia AC pakiet Komfort w zakresie kwoty 25 500 zł tj. z uwzględnieniem zastrzeżonej (*accidentalia negotii*), gwarantowanej sumy ubezpieczenia autocasco do 105 500 zł brutto.

W przekonaniu sądu, powództwo było w pełni uzasadnione. Pozwany, w świetle postanowień aneksu z 24 czerwca 2019 r., bezzasadnie ograniczył wysokość należnego odszkodowania, pomijając obowiązującą przez okres 36 miesięcy Gwarantowaną Sumę (...). G. P. nie zgłosiła chęci rezygnacji z wykupionej wcześniej i opłaconej dodatkową składką Gwarantowanej S. (...). Aneks wyraźnie odwoływał się do 36 miesięcy. Polisa wznowieniowa z 29 kwietnia 2020 r., potwierdzająca kontynuację umowy, nie wskazywała na odwołanie spornego dodatkowego postanowienia umownego. Ubezpieczająca G. P., utwierdzona wyjaśnieniami agenta, mogła zatem zasadnie oczekiwać, że klauzula będzie skuteczna przez okres 36 miesięcy.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Zgodnie z § 2 świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy z 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz.U.2021.1130, dalej jako: u.d.u.r.): Umowa ubezpieczenia, ogólne warunki ubezpieczenia oraz inne wzorce umowy są formułowane jednoznacznie i w sposób zrozumiały. Ust. 5 tego artykułu stanowi, iż postanowienia umowy ubezpieczenia, ogólnych warunków ubezpieczenia oraz innych wzorców umowy sformułowane niejednoznacznie interpretuje się na korzyść ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Jak podkreśla się w orzecznictwie SN, umowa ubezpieczenia należy do umów szczególnego zaufania (wyr. SN z 14 marca 2018 r. II CSK 445/17, opubl. (...)). Umowa ubezpieczenia jest umową dwustronnie zobowiązującą, odpłatną, o charakterze losowym. Nie jest natomiast umową wzajemną, bowiem świadczenie ubezpieczyciela aktualizuje się w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego. W przypadku ubezpieczenia majątkowego, jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie, stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela (art. 824 § 1 k.c.).

W rozpoznawanej sprawie, G. P. zawarła z pozwanym w dniu 15 maja 2019 r. umowę ubezpieczenia Autocasco w pakiecie Komfort w najwyższym, a co za tym idzie najdroższym wariantcie, wraz z zastrzeżeniem gwarantowanej sumy ubezpieczenia na 36 m-cy, ubezpieczenia bagażu, braku udziałów własnych. Wariant miał zapewnić ochronę od wszystkich ryzyk. Wariant reklamowany był jako ten, który gwarantuje najszerszą ochronę w (...) W.. Ubezpieczyciel podkreślał, że suma ubezpieczenia nie zmienia się przez cały okres trwania ubezpieczenia. Właścicielom fabrycznie nowych samochodów W. oferowała utrzymanie stałej sumy ubezpieczenia (równej wartości fakturowej pojazdu) przez okres trzech lat. Taki był właśnie interes i cel zawarcia umowy ubezpieczenia fabrycznie nowego pojazdu w leasingu, w wyżej wymienionym wariantcie. Niemniej, w łączącej stronie umowy, regulaminie, OWU, wbrew obowiązкови z art. 15 ust. 3 u.d.u.r., ubezpieczyciel nie określił jasno zasad obowiązywania dodatkowego zastrzeżenia umownego w postaci gwarantowanej sumy ubezpieczenia przez okres 36 miesięcy. Podkreślał jednak, że obowiązuje on właśnie przez ten okres. W umowie z 24 czerwca 2019 r. (aneksie), wyraźnie wskazano, iż gwarantowana suma ubezpieczenia obowiązuje przez okres 36 miesięcy. Było to klasyczne dodatkowe zastrzeżenie umowne (*accidentalia negotii*), skuteczne przez okres 36 miesięcy. Ubezpieczyciel nie określił wyraźnie, że ubezpieczający powinien dochować szczególnych warunków, aby zapewnić skuteczność tego zastrzeżenia, w przypadku wznowienia polisy na następny rok. Nie zastrzegł również, że zastrzeżenie umowne wygaśnie w przypadku braku jego potwierdzenia w treści wznowionej polisy. Dlatego, brak podstaw do uznania, że dodatkowe zastrzeżenie umowne, wskazane w umowie z 24 czerwca 2019 r. nie obowiązywało przez okres 36 miesięcy, wbrew jego literalnemu brzmieniu. Po upływie 12 miesięcy, wznowiona polisa, powinna zostać przedstawiona na dokładnie takich samych warunkach. Tymczasem, wskutek omyłki leżącej po stronie ubezpieczyciela, pomimo wyraźnego zastrzeżenia 36 miesięcznej klauzuli gwarantowanej sumy ubezpieczenia (por. Aneks), usługa nie została wyraźnie potwierdzona w polisie wznowieniowej (przyjęto sumę ubezpieczenia niższą aniżeli w uprzednio obowiązującym aneksie). W przekonaniu sądu, rzeczona niejednoznaczność, powinna być interpretowana, w myśl art. 15 ust. 5 u.d.u.r. na korzyść ubezpieczonego. G. P., dołożyła wystarczającej

staranności i wyjaśniała wyżej wymienioną sprzeczność w rozmowie z agentem, który utwierdził ją w przekonaniu, iż aneks, przewidujący gwarantowaną sumę ubezpieczenia na 36 miesięcy, obowiązuje. Taki też był również jasny i powszechnie znany cel umowy ubezpieczenia AC w pakiecie KOMFORT, w sytuacji, gdy ubezpieczeniu podlegał fabrycznie nowy pojazd, znajdujący się w leasingu (art. 65 §2 k.c.). Dlatego uchybienie zaistniałe w sprawie powinno być rozstrzygnięte na korzyść ubezpieczającego (por. Wyr. SN z 14 marca 2018 r. sygn. II CSK 445/17, wyr. SN z 13 czerwca 2019 r. w sprawie sygn. V CSK 4/18 sip L., W.. SO w Toruniu z dnia 2 lutego 2021 r. sygn. akt: VIII Ca 808/20,).

Skuteczność umowy przelewu wierzytelności nie budziła wątpliwości. Wartość tzw. pozostałości pojazdu, jak również poprawność wyliczenia odszkodowania należnego była bezsporna.

Ze względu na powyższe, na podstawie art. 805 § 1 k.c., orzeczono jak w pkt I sentencji. O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 §1 k.c.

O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c. uznając, że powód wygrał proces w całości. Koszty procesu należne powodowi wynosiły 4892 zł w tym: 1275 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 3600zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego.